

СЕКЦІЯ «КРАЇНОЗНАВСТВО»

УДК 323(44):327(470+571)

Дєдков М. В.¹, Щербанюк А. К.²

¹ канд. іст. наук, проф. ЗНТУ

² студ. гр. ГФз-216 ЗНТУ

РУХ ЖОВТИХ ЖИЛЕТІВ У ФРАНЦІЇ: СПОНТАННИЙ ПРОТЕСТНИЙ РУХ ЧИ СПЕЦПРОЕКТ РОСІЙСЬКОГО ФСБ?

17 листопада 2018 року на території Франції виник опозиційний рух жовтих жилетів. Назва цього руху походить від кольору уніформи виконаної з світловідбиваючої тканини, яку зазвичай вдягають робочі. Початкові причини протестів полягали у тому, що влада повідомила про підвищення ціни на паливо та запровадила екологічний податок. Основними вимогами учасників руху є відставка Макрона, збільшення зарплат і пенсій, зменшення цін на паливо та встановлення прогресивного податку на багатство.

Починаючи з 17 листопада 2018 року протестувальники виходять на площі по всій території Франції. Відомо, що перші сутички учасників руху з поліцією почалися після того, як демонстранти відхилилися від узгодженого маршруту. У ході свого протесту вони спалили декілька автомобілів, а поліція застосувала водомети та світлові гранати у відповідь.

Трохи згодом мітингарі атакували офіс речника французького уряду Бенджамена Гриво. Його та півдесятка колег евакуювали після того, як центральні двері будівлі були частково зруйновані активістами.

Найбільше протистояння між поліцією та протестантами відбулося 16 березня 2019 року коли біля Єлісейського палацу було спалено десятки машин, більшість історичних пам'яток спотворено жовтою фарбою та радикальними гаслами, було розграбовано магазини та будинки в центральній частині Парижу. За повідомленням видання franceinfo, під час зіткнень постраждали 42 демонстранти, 17 працівників правоохоронних органів, а також один пожежник.

Інші хвилі протесту несли у собі менш радикальний, проте більш масовий характер. За даними міністра внутрішніх справ країни, 24-го березня 2019 року у мітингу взяли участь більше 40 тис. чоловік.

Станом на 30 березня 2019 року протестний рух чисельно скоротився до 34 тисяч учасників. Епіцентром паризького маршу стала площа Трокадеро. Вона замінила у ролі пункту збору Єлісейські поля. На площі зібралося кілька тисяч осіб, більшість з яких після закінчення маніфестації дисципліновано покинули нове місце зустрічі. Поліції довелося витіснити лише найбільш наполегливих маніфестантів, які намагалися ігнорувати її вимоги.

У пошуках винуватців, що спричинили нестабільну ситуацію влада Франції розслідує можливе втручання Росії у внутрішні справи країни. Британські ЗМІ повідомили, що на початку грудня у соціальних мережах була помічена підозріла активність Twitter-акаунтів, що підпорядковуються Росії, у підбурюванні до початку протестів «жовтих жилетів», поширенні дезінформації та розповсюдженні фальшивих фото протесту. Сайт Альянсу для забезпечення демократії надає доступ до огляду діяльності більш ніж 600 подібних акаунтів, вказуючи на постійні хештеги та теми пов'язані з конфліктом невдоволених громадян та уряду Франції.

Також на причетність Росії вказує наявність громадян з радикальними проросійськими поглядами серед французьких маніфестантів. 8 грудня у Парижі під час демонстрації "жовтих жилетів" двоє чоловіків розгорнули "прапор ДНР". Голова Служби безпеки України повідомив, що цих осіб вдалося ідентифікувати, як Сорліна Фабріса – член міжнародного аналітичного центру "Катехон", який діє під егідою засновника російського телеканалу "Царьград" Костянтина Малофєєва та очолюваного ним Фонду Святителя Василя Первозванного.

За даними СБУ, до наглядової ради "Катехону" входять "ідеологи російського євразійства" – радник президента Росії Сергій Глазєв та лідер "Міжнародного євразійського руху" Олександр Дугін.

А другим чоловіком з прапором ДНР став Ксав'єр Моро, який був спостерігачем на так званих виборах на окупованих територіях Донбасу. Згідно з інформацією СБУ, чоловік 17 років мешкає в Росії та з 2013 року має громадянство цієї країни.

Також серед мітингарів були помічені Сергій Мюньє, що у 2014 році воював на стороні Росії у складі батальйону «Восток», та Віктор Лента, котрий є засновником організації «Континентальна єдність», що наразі займається вербуванням французів та відправкою їх до гарячих точок.

На даному етапі ніхто не може стверджувати напевне, що ФСБ Росії безпосередньо готувало мітинг у Франції як спецпроект. Проте, дані незалежних ЗМІ говорять про великий відсоток росіян, що підозріло бурхливо реагують на події у Франції та старанно поширюють протестантські настрої серед усіх громадян ЄС.

Існує думка, що Франція сама винна у втручанні російських бойовиків. Її м'яке відношення до конфлікту на Донбасі частково призвело до збільшення кількості найманих солдат, що тепер являють собою численні терористичні угруповання.

Гібридна війна на Донбасі стала першим і далеко не останнім показовим явищем свавілля та вседозволеності російських військових. Російські служби безперечно вплинули на радикалізацію руху жовтих жилетів. На початку конфлікту до руху входили лише водії, які протестували проти підвищення

цін на пальне. Зараз це куди ширший рух проти "несправедливої політики уряду", через яку населення бідніє. Франція вже побачила і сутички з поліцією, і сльозогінний газ, і БТРи на вулицях, і барикади, і палаючі шини, і тисячі затриманих. Сценарії розвитку революційних подій у Франції та Україні мають багато спільного, тому уряду Франції слід забезпечити повне невтручання Росії у свої державні справи до того як вона спричинить ще більший розбрат серед населення.